Videókártyák

Buha Milán, Kórád György

2022

- Bevezetés
 - Története
 - GPU-k fejlődése
- Pelépítés
 - GPU
 - Video BIOS
 - Video memória
 - Csatlakozók
- Beépítés

Bevezetés

Mi az a videókártya?

Feladata, hogy a számítógép által küldött képi információkat feldolgozza, és egy megjelenítő egység számára értelmezhető analóg jelekké alakítsa. Ez az egység monitor, TV vagy kivetítő is lehet. A grafikus kártya és a megjelenítő különböző grafikus szabványok szerint kommunikálhat egymással. A videókártya a kivitelezés alapján lehet alaplapra integrált vagy bővítőkártya.

Bevezetés Története

Sorozatgyártásban a videókártya elvét elsőként 1977-ben az Apple II mikroszámítógép konstrukciójánál alkalmazták, melynek alaplapjára integrált képmegjelenítési lehetőségeit bővítőkártyák által lehetett kiegészíteni.

ábra: Apple II

Bevezetés Története

Az első IBM PC 1981-ben kiadott típusában alkalmazott MDA (Monochrome Display Adapter) videókártya csupán az egyszínű, 80x25 karakteres megjelenítést tette lehetővé. Ezt követően az IBM CGA (Color Graphics Adapter) és a Hercules 1982-ben megjelent HGC (Hercules Graphics Card) videókártyái már a színes szövegkarakterek megjelenítését is támogatták.

ábra: IBM PC

¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/Videókártya

GPU-k fejlődése

ábra: Atari ANTIC 1970-es évek

ábra: IBM 8514 1980-as évek

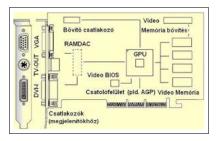

ábra: Voodoo3 1990-es évek

ábra: Nvidia RTX 3090 napjainkban

Vidókártyák felépítése

ábra: Videókártya legfontosabb részei

Vidókártyák felépítése GPU [Graphics Processing Unit]

A videókártya legfontosabb része, egy speciális processzor, ami grafikai műveleteket old meg 2 illetve 3 dimenzióban.

Feladata a grafikákat létrehozó feladatok átvétele a CPU-tól, így a processzornak nem kell grafikai számításokat végeznie, ezzel felgyorsítva a működését.

Hasonlóan mint a CPU a GPU is rendelkezik működési órajellel, ami a sebességét határozza meg.

Vidókártyák felépítése ^{Video} BIOS

Minden fejlett kártya rendelkezik egy BIOS-t (Basic Input Output System) kiegészítő Video-BIOS rendszerrel, ami biztosítja a vezérlőáramkörök sajátos képességeinek kezelését és illesztését a rendszerhez.

Vidókártyák felépítése

Video memória

A video memória feladata a monitoron megjelenítendő képek tárolása. A Frame-buffer a memóriaterület azon része (akkora képpontmátrix, amekkora a képernyő felbontás), amelybe a kiszámolt és véglegesített képpontok kerülnek. Innen jut az elkészült kép a RAMDAC-on keresztül a monitorra.

Vidókártyák felépítése

Csatlakozók

ábra: VGA

ábra: HDMI

ábra: DisplayPort

A videokártya ezeken keresztül biztosítja a csatlakoztatott monitor teljes működtetésével a képernyőn történő megjelenítést.

Beépítés a számítógépbe

A mai videókártyákat a számítógép **PCI**-e (Peripheral Component Interconnect) csatlakozójába illesztve, és ha szükséges táp ellátást biztosítva tudjuk használni a gyártó által biztosított illesztőprogrammal.

ábra: PCI-e csatlakozók

Köszönjük a figyelmet!